

paa Ejendommen. Derfor er det efter min Mening forkert, at man stiller saa store Krav til de unge Færinger, man maa sikkert komme længere ned dèr, hvis Lovforslaget skal faa nogen Betydning.

I § 8 omtaler man den saakaldte beneficerede Jord deroppe, Præstegaardsjord og Kongsjord. Der siges, at for saa vidt denne Jord afhændes efter nærværende Lov, kan Jorden med vedkommende Myndigheders Samtykke erhverves saaledes, at Købesummen fastsættes til en aarlig Pengeydelse, og at denne prioriteres foran det eventuelle Statslaan. En tilsvarende Bestemmelse har man i den gamle Husmandslov herhjemme, men den faar et noget andet Præg her, idet nærværende Lov næsten udelukkende eller udelukkende kommer til at omfatte netop den Slags Jord, offentlig Jord. Odelsjorden — jeg skal senere komme lidt tilbage til det — ligger delt paa en saadan Maade, at man slet ikke kan oprette Husmandsbrug derpaa, og det er Meningen med denne Lov at tage af Kongsjorden og oprette Husmandsbrug, det vil sige, at man sælger offentlig Jord ud til privat Eje. Det er vi altid fra vor Side gaaet meget bestemt imod, og det er kun i rene Undtagelsestilfælde, det har fundet Sted herhjemme. Jeg er derfor meget betænkelig ved for Færøernes Vedkommende at give en Bemyndigelse, hvorved den Jord, den danske Stat har ejet deroppe gennem Aarhundreder, vil forsvinde ud i private Slægters Eje. Jeg tror, at hvis man skal udstykke denne Jord, maa man i Stedet for udstykke den efter Reglerne i Loven af 4. Oktober 1919, netop bortfæste Jorden mod en aarlig Pengeydelse og give Laan til Bygningerne.

Det er de faa Bemærkninger, jeg har at gøre til selve Lovforslaget, men i øvrigt vil jeg gerne udtale angaaende denne Sag, at det er i allerhøjeste Grad paakrævet, at man gør et Stykke Arbejde paa Færøerne angaaende Jordspørgsmaalet. Hvis man ser paa Befolkningsstatistikken, viser det sig, at den færøske Befolkning er gaaet ret stærkt fremad. Fra 1901 til 1921 er der en Befolkningsforøgelse paa ca. 40 pCt.; medens Befolkningstallet i 1901 var 15 230, var det i 1921 21 352. Men Statistikken viser samtidig, hvorledes der er sket en fuldstændig Forskydning indenfor de forskellige Erhverv. Medens Fiskeriet har optaget henimod det dobbelte Antal Mennesker, er man gaaet bort fra Landbruget. Medens Landbruget f. Eks. i 1911, for at tage de 10 sidste Aar, beskæftigede 2 031,

var Tallet i 1921 dalet til 1 778; Fiskeriet beskæftigede i 1911 4 083, men i 1921 var dette Tal steget til 6 669. Og hvis man tager de Brug, som der særlig er Tale om her, hvor der er en Forbindelse mellem Fiskeri og Landbrug, hvor Kone og Børn i den Tid, Manden er paa Havet, beskæftiger sig med Landbruget, og hvor Manden har et ekstra Arbejde, naar han kommer hjem fra Fiskeriet, saa viser det sig, at netop i de sidste 10 Aar er den Form for Landbrug i rivende Tilbagegang paa Færøerne. I 1911 var der endnu 2 230, der deroppe havde den Slags Vekseldrift, kan man maaske kalde det, delvis beskæftigede sig med Landbrug, delvis med Fiskeri, men i 1921 var Tallet dalet til omtrent det halve — 1 163 bliver der opgivet. Dertil kommer, at selvstændige Haandværkere og industridrivende ikke er blevet flere oppe paa Færøerne, men at derimod de egentlige Lønarbejdere er blevet flere og flere, at de, der lever af egne Midler, er gaaet ned omtrent med det halve i de sidste 12 Aar, og til syvende og sidst at de, der lever af offentlig Understøttelse, i Aarene fra 1911 til 1921 er steget fra 40 til 560 — og jeg er tilbøjelig til at tro, at i den Tid, der er gaaet siden da, for hvilken jeg ikke har Tallene, er denne Udvikling fortsat i endnu stærkere Grad.

Det viser sig saaledes, at man lidt efter lidt er gledet bort fra en Tilstand, hvor Befolkningen paa Færøerne, selv om der ikke var Velstand, dog havde sit jævne Udkomme. Man er gledet bort fra denne Tilstand, og det er mere og mere blevet saaledes, at de økonomiske Forhold er i allerhøjeste Grad vanskelige. Befolkningen er kommet bort fra egne Erhverv og er gaaet over til at blive Lønarbejdere; man er kommet mere og mere bort fra Selvstændigheden og ind i Afhængigheden, fra jævnt økonomisk Udkomme til Armod. Det er faktisk det Billede, man kan tegne af det, der er sket paa Færøerne i den sidste eller, om man vil, den sidste halve Menneskealder.

Hvis man spørger om Aarsagen dertil — og det er man nødt til, hvis man vil raade Bod paa dette Forhold, og det foreliggende Lovforslag er netop i nogen Grad beregnet paa at skulle raade Bod herpaa — og for Eks. undersøger, om det er, fordi Færingerne ikke er i Stand til at fiske tilstrækkeligt, eller det er, fordi deres hidtidige Fiskemarkeder nu fuldstændig har svigtet, saa vil man finde, at de senere Aars Vanskeligheder til Dels har deres Grund deri. Men jeg tror alligevel, at man skal